

צימצום מסויים של מנות המזון. עד לגיל של 18-21 חודש אפשר להסתפק במשטר הזנה שהינו בגבולות 70%-80% מהנורמות המקובלות כיום, מבלי לחשוש לפגיעה בכושר ההנבה. את המאקסימום של ההנבה, בהתאם לפוטנציאל התורשתי, אפשר להבטיח בעגלות דקות-בשר ע"י "הכנה" מתאימה ב-8"12 השבועות שלפני הלידה הראשונה ובהזנה תקינה במשך תקופת החליבה הראשונה.

גיל ההמלטה הרצוי בהולשטייניות הוא 24 חודש. התנבות בתקופת החליבה הראשונה עשויה ליתר להתנודד בהתאם לכושר ההנבה התורשתי, ואין הדבר תלוי בגודל הגוף של המבכירות. כפיית גדילה מהירה כדי לקבל לידות בגיל צעיר יותר, אין לראות בה נהג תכליתי מבחינה כלכלית, ואין להניח שדבר זה ישפר את היעילות בהנבת העדר.

תרגום מקוצר של המאמר —
Optimum Growth Patterns for
Dairy Cattle, E. W. Swanson
Journal of D. Sc., Feb. 67 —
הובא לדפוס ע"י י. ע.

מ-20 חודש, אם יזינו אותן בשפע וימריצו את גדילתן. אולם לשיטה זו חסרונות מסויימים. מבחינה כספית עלולה ההוצאה לגידול העגלה בשיטה זו להיות שווה להוצאות הגידול עד 24 ח', וייתכן שהיא אף תהיה גדולה יותר. בעגלות שילדות בגיל של 20 חודש, מרובים מקרי הלידות הקשות. ייתכן גם שבעקב האצת קצב הגדילה ע"י הזנה עשירה, ישמין חלק מהעגלות ופוטנציאל ההנבה שלהן לא יגיע לגילוי האמיתי; כתוצאה מזה עלול גם הבירור (הסאלאקציה) במבכירות להיות בלתי מדויק. עדר פרות כאלה עלול להיפגע גם בקוצריימים של הבהמות מחמת זירוז הגדילה, משום שבמדור שנות מתרבות גם בעיות של ההפרייה. האנסון מצא שמשך שהייתן בעדר של פרות, שגודלו בקצב מזורז, היה קצר ב-20 חודש מזה של פרות שגודלו בקצב איטי. היוצא מזה שהגדלת יעילות העדר על ידי כפיית העגלות ללדת מוקדם יותר, מוגבלת למדי.

סיכום

מנקודת-ראות כלכלית וייצרנית רצוי קצב גדילה איטי יותר, שאפשר להשיגו על ידי

חיסון מונע שנתי נגד מחלת הפה והטלפיים

(הודעה לבוקרים)

השירותים הוואטרינאריים בשדה מתחילים בימים הקרובים במבצע החיסון המונע השנתי של כל הבקר במדינה נגד מחלת הפה-והטלפיים מטיפוסי "O" ו-"A". שיטת חיסון זו, בה אנו נוקטים זה שנים אחדות, הוכיחה את יעילותה הרבה בשנה האחרונה, במנעה מגיפה חמורה. למרות עשרות התפרצויות של פה-והטלפיים שאירעו בשנה זו ברוב חלקי הארץ בבקר מקומי וצאן בלתי מחוסנים, לא נפגעו עדרי הבקר המחוסנים ועדרי הצאן שחוסנו. במקרים הספורים, בהם חדרה המחלה לעדר בקר מחוסן, היא פגעה רק בבני-הבקר הצעירים, שמפאת גילם לא חוסנו עוד או שהספיקו לקבל רק חיסון אחד בחייהם, בעוד שהבקר המבוגר, שחוסן גם בשנה הקודמת, עמד איתן בפני ההוקעה ולא נדבק במחלה. בדיקות דם שנעשו בעדרים שונים אישרו קיום חסינות ממושכת יחסית בבקר המבוגר, המקבל חיסון שנתי סדיר. ממצאים אלה מחייבים אותנו להמשיך בשיטת החיסון המונע השנתי של כל הבקר (ובמידת הצורך, גם של הצאן). החקלאים יקבלו הודעות על מועדי החיסון בעדריהם מן הלשכות הוואטרינאריות האזוריות, והם נקראים לשתף פעולה עם חוליות המזריקים ולהגיש להם כל העזרה הדרושה בביצוע המשימה. עזרו לנו למנוע מגיפת פה-והטלפיים מעדריכם!

השירותים הוואטרינאריים בשדה

י"ח תשרי תשכ"ח, 22 באוקטובר 1967.